

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

**Факультет ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ**

**Кафедра географії та геоекології**




**ЕКОНОМІЧНА І СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ-4(8)**

***СИЛАБУС***

2020 – 2021 навчальний рік

**Силабус розглянутий на засіданні кафедри географії та геоекології**

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ (  )  
(підпис)

(ініціали та прізвище)

**Розробник:** кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та геоекології Семенюк Лариса Леонтіївна

Ел. адреса: [semenyuk\\_larisa@ukr.net](mailto:semenyuk_larisa@ukr.net)

Інша контактна інформація: 052-22-76-81

<b>Назва дисципліни:</b>	<b>Економічна і соціальна географія України</b>
<b>Спеціальність:</b>	<b>Середня освіта (Географія)</b>
<b>Освітньо-професійна програма:</b>	<b>Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота</b>
<b>Рівень вищої освіти:</b>	<b>перший</b>
<b>Форма навчання:</b>	<b>денна</b>
<b>Курс:</b>	<b>4</b>
<b>Семестр:</b>	<b>8</b>

## 2. Опис навчальної дисципліни

<b>Найменування показників</b>	<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>
Тип дисципліни	<b>нормативна</b>
Кількість кредитів –	<b>2</b>
Блоків –	<b>2</b>
Загальна кількість годин –	<b>105</b>
Тижневих годин для денної форми навчання:	<b>3</b>
<b>Лекції</b>	<b>16 год.</b>
<b>Практичні</b>	<b>12 год.</b>
<b>Самостійна робота</b>	<b>64 год.</b>
<b>Вид підсумкового контролю:</b>	<b>екзамен</b>
<b>Зв'язок з іншими дисциплінами</b>	<b>географія населення, основи суспільної географії, основи технологій виробництва, туристичні ресурси України.</b>

### **3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**Метою курсу** «Економічна і соціальна географія України» є глибоке і всебічне суспільно-географічне вивчення території України.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: формування знань про економіко-географічне положення своєї держави, природно-ресурсний потенціал розвитку її господарства і життєдіяльності населення, сучасні проблеми і перспективи народонаселення, тенденції розвитку та розміщення секторів та виробництв національної економіки. Важливим завданням курсу є формування практичних навичок дослідження та аналізу стану соціально-економічного розвитку виробництв та окремих територій України, визначення тенденцій та перспектив їх подальшого розвитку.

**Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі компетентності:**

**ЗК4** – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.

**ФК1** – здатність демонструвати знання теоретико-методологічних основ та історії розвитку географічної науки, використовувати поняттєво-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).

**ФК3** – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі, опрацьовувати різні джерела географічної інформації, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій.

**ФК9** – здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, аналізувати інформацію за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, використовувати ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та вирішення задач, пов'язаних із просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС.

**ФК10** – здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

**ФК13** – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

**Програмними результатами навчання є:**

**ПРН1** – *знає та розуміє* теоретико-методологічні основи та історію розвитку географічної науки, зокрема, понятійно-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії, географічну номенклатуру;

**ПРН2** – *описує* основні механізми функціонування природних комплексів, суть територіальної організації суспільства, окремих їх компонентів, *класифікує* зв'язки і залежності між компонентами, *знає* причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

**ПРН6** – *знає та розуміє* закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

**ПРН8** – *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; *орієнтується* у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі; *опрацьовує* різні джерела географічної інформації; вільно передає географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій;

**ПРН10** – географічно мислить, критично сприймає інформацію; пояснює основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; встановлює географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

**ПРН11** – встановлює закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах;

**ПРН12** – складає різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, аналізує інформацію за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами; застосовує ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС.

### 5. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки
Тижд. 1-3 12 акад. год.	<b>Тема 18. Виробництво машин та устаткування.</b>	Лекція 2 год  Практ. 2 год	Презентація, Відеоматеріали, [1-4]	Форми організації підприємств машинобудування. Тенденції структурної перебудови машинобудування України в умовах ринкової економіки. Підприємства машинобудування Кіровоградської області. 2 год.	0  10 балів
	<b>Тема 19. Виробництво тканин, одягу, взуття</b>	Лекція 2 год Практ. 2 год	Презентація, Відеоматеріали, [1-4]	Особливості виробничого процесу та чинники розміщення підприємств, що виробляють тканини різних видів, одяг, шкіряно-взуттєву продукцію. Народні промисли. 2 год.	0  10 балів

	<b>Тема 20. Виробництво харчових продуктів, напоїв.</b>	Лекція 2 год Практ. 2 год	Презентація, Відеоматеріали, [1-4]	Особливості технологій та чинники розміщення підприємств буряко-цукрового, олійного, маслосиробного, плодоовочеконсервного, рибного, хлібопекарного, макаронного, борошномельного, круп'яного, кондитерського, пивоварного, виноробного виробництв, розливу мінеральних вод. <b>2 год</b>	10 балів
<b>Тижд. 4-5 6 акад. год.</b>	<b>Тема 21. Транспорт</b>	Лекція 2 год.  Практ. 2 год	Презентація, відеоматеріали [1-4]	Види транспорту, їх переваги й недоліки. Міські види транспорту. Транспортні вузли України. Основні вантажні і пасажирські потоки. Міжнародні транспортні коридори на території України. <b>2 год.</b>	0  10 балів
	<b>Тема 22. Торгівля</b>	Лекція 2 год. .	Презентація, Відеоматеріали, [1-4]	Основні напрями зовнішньоторговельних зв'язків. Чинники концентрації роздрібної торгівлі в населених пунктах, регіонах. Інтернет - торгівля. <b>2 год.</b>	0
<b>Тижд. 6-7 10 годин</b>	<b>Тема 23. Туризм</b>	Лекція 2 год.	Презентація, Відеоматеріали, [1-4]	Туристична інфраструктура. Туризм в Україні. Особливості природних рекреаційних ресурсів. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. Туристичні райони в Україні. <b>2 год.</b>	0
	<b>Тема 24. Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я</b>	Лекція 2 год. Практ. 2 год	Презентація, Відеоматеріали, [1-4]	Роль науки й освіти в суспільстві. Джерела фінансування науки й освіти в Україні. Охорона здоров'я. Найвідоміші центри охорони здоров'я в Україні.. <b>2 год.</b>	0 10 балів

<p><b>Тема 25. Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів</b></p>	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Практ. 2 год</p>	<p>Презентація, Відеоматеріали, [1-4]</p>	<p>Соціально-економічні регіони: Донецький (Східний), Північно-Східний, Подільський, Північно-Західний: ЕГП. Населення, розселення, міста, демографічні процеси. Оцінка природних умов і ресурсів як передумови розвитку господарства. Структура господарства, основні виробництва. Найбільші промислові і культурні центри. Транспортна мережа регіону. <b>6 год.</b></p>	<p>0 10 балів</p>
--	--	---	--	-----------------------

## 6. Література для вивчення дисципліни

### Основна

1. Барановський М.О. Економічна та соціальна географія України: реальний сектор економіки. Навчальний посібник. – Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2018 р. – 376 с.
2. Паламарчук М.М., Паламарчук О.М. Економічна і соціальна географія України з основами теорії. – Київ: Знання, 1998. – 416 с.
3. Соціально-економічна географія України: Навч. посібник. / За ред. Шаблія О.І. – Львів: Світ, 2000. – 680 с.
4. Семенюк Л.Л., Сільченко Ю.Ю. Економічна і соціальна географія України. Навчально-методичний комплекс. – Кропивницький, 2017. – 116 с.

### Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – Режим доступу. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
3. Статистика – Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/z7503/a002>
4. <http://igu.org.ua/>. Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Режим доступу: <http://www.kr.ukrstat.gov.ua/>

## 7. Методи навчання

### За джерелом знань:

- *словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія;
- *наочні*: ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: практичні роботи, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації, складання конспектів (тез), робота з картою, робота зі статистичними матеріалами, доповідей, повідомлень, презентацій, аналіз проблемних ситуацій, встановлення причинно-наслідкових зв'язків та географічних закономірностей, прогнозування тощо.

*Дистанційні методи навчання*: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітні платформи Google Classroom, Moodle-ЦДПУ, Вікі-ЦДПУ, Хмарка – ЦДПУ), телекомунікаційні методи (Zoom-конференції, зустрічі у Google Meet, робота у Telegram, робота у Viber-групах).

## 8. Форми оцінювання

*Підсумкове*: залік.

*Поточне:* фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, тестування, географічні номенклатурні та термінологічні диктанти, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, повідомлень, мультимедійних презентацій, контрольна робота тощо.

## **9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача**

В процесі вивчення дисципліни ЕСГУ студенти мають відвідувати всі лекційні та практичні заняття. Система оцінювання – накопичувальна, тому для того, щоб набрати необхідну кількість балів до заліку (мінімально – 60 балів), студент має виконати всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни. Пропущені з поважної причини заняття відпрацьовуються під час консультацій. Усі практичні роботи та завдання для самостійної роботи мають бути виконані вчасно та захищені кожним студентом індивідуально.

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації освітнього процесу за кредитно-трансферною накопичувальною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю.

При цьому обов'язково враховуються:

- присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття
- результати виконання і захисту практичних робіт
- недопустимість пропусків та запізнь на заняття
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття
- недопустимість списування та плагіату, посилання на використані інформаційні джерела
- своєчасне виконання поставленого завдання.

**9.1. Поточний контроль** – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

*Форми участі* студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- усна відповідь;
- виконання практичної роботи;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- доповідь чи повідомлення;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

*Критеріями оцінки є:*

- рівень осмислення навчального матеріалу;
- повнота розкриття питання, логіка викладу, цілісність, системність відповіді, культура мовлення;
- самостійність суджень студента і творчість мислення, його теоретичний рівень;



- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні узагальнення, уміння робити порівняльний аналіз;
- логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми курсу на практичному занятті (або письмову роботу) – **4 бали**.

#### **Критерії оцінювання усної (або письмової) відповіді:**

**3,5 – 4 б** - студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

**2,5-3 б** - студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

**1,5-2 б** - студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

**0,5-1 б** - студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

Виконання (вчасне) завдань практичної частини теми оцінюється максимально **6 балами** (2 завдання по 3 бали, або 3 завдання по 2 бали).

#### **Критерії оцінювання виконання практичних завдань:**

**3 бали** - При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння уміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

**2 бали** - При виконанні практичних завдань студент продемонстрував уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

**1 бал** – у практичному завданні відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. Картографічні матеріали оформлені з помилками, виконані не якісно та неохайно. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу під час консультацій.

Отже, поточному оцінюванню в процесі вивчення курсу «ЕСГУ» підлягають наступні форми роботи: виконання практичної роботи - 6 балів, усна відповідь 4 бали (або письмова відповідь – 4 бали).

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття і ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

### **9.2. Підсумковий (семестровий) контроль**

Семестровий контроль у формі іспиту проводиться усно.

З дисципліни «ЕСГУ» у 8 семестрі передбачена така форма семестрового контролю, **як екзамен**, який проводиться у формі тестування з тем і питань, що вивчаються в поточному семестрі. Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів: поточного контролю – 60 балів + тестування (40 балів).

Студенти заочної форми навчання для отримання 100 балів для заліку повинні виконати 2 практичні роботи (20+20 балів), скласти контрольну роботу

(30 балів) та виконати самостійну роботу (30 балів).

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F в ЄКТС) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

### **Особливості перескладання.**

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F в ЄКТС) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання, за результатами якого має змогу набрати **від 0 до 100 балів**:

- надає виконані завдання самостійної роботи;
- виконує комплексну контрольну роботу за завданнями із тем усіх розділів.

### **Критерії оцінювання самостійної роботи студента**

Максимальна кількість балів за всі завдання для самостійної роботи – **20 балів**.

**20 б.** ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем, що виносяться на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

**15 б.** ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

**10 б.** ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

**5 б.** ставиться, коли студент виконав лише 1/3 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

**2 б.** ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Крім того студенти мають змогу отримати **1 б.** за доповнення.

#### **Критерії оцінювання виконання завдань підсумкової контрольної роботи**

**4 бали** ставиться у випадку, коли студент у відповіді на питання продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату ЕСГУ та теоретичного матеріалу з тієї чи іншої теми; вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлене запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань, глибоке розуміння причинно-наслідкових зв'язків та суспільно-географічних закономірностей. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні чи стилістичні помилки.

**3 бали** ставиться, коли відповідь на питання правильна і майже повна, судження студента з питання мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. У відповіді висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Студент висвітлює причинно-наслідкові зв'язки та суспільно-географічні закономірності, але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Матеріал викладено правильною мовою, без орфографічних та граматичних помилок, але присутні окремі стилістичні помилки.

**2 бали** ставиться, коли відповідь на запитання неповна, частково помилкова та фрагментарна. Студент не має системних знань з даного питання, не повною мірою володіє понятійно-термінологічним апаратом ЕСГУ. Студент висвітлює лише один підхід до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. Студент лише називає приклади причинно-наслідкових зв'язків та суспільно-географічних закономірностей, але не розкриває їх суть. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні окремі граматичні, фактичні чи стилістичні помилки.

**1 бал** ставиться, коли у відповіді на питання студент демонструє вкрай поверхові знання з теми. Відповідь неповна та частково помилкова. Студент оперує лише окремими фразами. Понятійно-термінологічний апарат ЕСГУ несформований. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти, часто помилкові. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Відсутні згадування про причинно-наслідкові зв'язки та суспільно-географічні закономірності. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні, стилістичні або граматичні помилки.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо можуть присуджуватися додаткові бали.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за кредитно-трансферною накопичувальною системою (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ЄКТС заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку студента. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F в ЄКТС) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. \*Студенти заочної форми навчання складають залік в усній формі.

### Особливості перескладання.

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F в ЄКТС) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання, за результатами якого має змогу набрати **від 0 до 100 балів**:

- надає виконані практичні завдання, завдання самостійної роботи;
- виконує комплексну контрольну роботу за завданнями з тем усіх розділів.

## 12. Розподіл балів, які отримують студенти з курсу ЕСГУ

### Приклад для екзамену (8 семестр)

Поточний контроль						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Заняття							
1	2	3	4	5	6	40 б	100 б
10 б	10 б	10 б	10 б	10 б	10 б		

T1, T2 ... – теми розділів.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни